

Vergaderjaar 2024-2025

33 037

Mestbeleid

AY

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 13 juni 2025

De vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit¹ heeft schriftelijk overleg gevoerd met de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur over **de aanbieding van het 8^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn aan de Eerste Kamer vóór 1 november 2025**. Bijgaand brengt de commissie hiervan verslag uit. Dit verslag bestaat uit:

- De uitgaande brief van 6 mei 2025.
- De antwoordbrief van 12 juni 2025.

De griffier van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
De Boer

¹ Samenstelling:

Oplaat (BBB) (*voorzitter*), Jaspers (BBB), Van Knapen (BBB), Kemperman (Fractie-Kemperman), Kluit (GroenLinks-PvdA), Janssen-van Helvoort (GroenLinks-PvdA), Fiers (GroenLinks-PvdA), Thijssen (GroenLinks-PvdA), Van Gurp (GroenLinks-PvdA) (*ondervoorzitter*), Van Ballekom (VVD), Meijer (VVD), Van de Linden (VVD), Rietkerk (CDA), Prins (CDA), Aerdts (D66), Van Meenen (D66), Van Kesteren (PVV), Visseren-Hamakers (PvdD), Baumgarten (JA21), Van Aelst-Den Uijl (SP), Holterhues (CU), Dessing (FVD), De Vries (SGP), Perin-Gopie (Vlt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL)

BRIEF VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Aan de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Den Haag, 6 mei 2025

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben naar aanleiding van uw voortgangsbrief van 11 april 2025 aan de Tweede Kamer² vernomen dat de Eerste Kamer het 8e Actieprogramma Nitraatrichtlijn, dat zal gelden voor de periode 2026-2029, aan het einde van dit jaar zal ontvangen. Deze leden wensen u daarover het volgende te berichten.

De leden ontvangen het vierjaarlijkse actieprogramma doorgaans betrekkelijk laat in het jaar.³ Hierdoor zijn zij genooddaakt het programma in zeer korte tijd te behandelen. Aangezien de maatregelen uit het programma veel onrust geven in de sector wensen de leden het actieprogramma grondig te behandelen. De commissie verzoekt u daarom het 8e Actieprogramma Nitraatrichtlijn vóór 1 november 2025 aan de Eerste Kamer te sturen.

G.J. Oplaat

Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN NATUUR

² Kamerstukken II, 2024-2025, 33037, 597.

³ Het 7e Actieprogramma Nitraatrichtlijn, voor de periode 2022-2025, is aan de Eerste Kamer aangeboden op 26 november 2021 (Kamerstukken I, 2021-2022, 33037, AA).

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 juni 2025

De vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur heeft mij op 6 mei jl. (kenmerk 177020U) verzocht om vóór 1 november aanstaande het 8^e actieprogramma Nitraatrichtlijn naar de Eerste Kamer te sturen. Deze brief bevat een weergave van de fase waarin ik mij bevind om te komen tot het 8^e actieprogramma en geeft eveneens een schets van het vervolgproces om uiteindelijk op 1 januari 2026 het 8^e actieprogramma van toepassing te laten zijn.

Op 11 april heb ik de hoofdlijnen van het 8^e actieprogramma (Kamerstukken II, 2024/25, 33037, nr. 597) toegezonden. Het 8^e actieprogramma heeft conform de Nitraatrichtlijn tot doel om de norm van de 50 mg/l nitraat in het grondwater te behalen en eutrofiëring van het oppervlaktewater voorkomen en verminderen. Daarmee wordt, voor zover het gaat om nutriënten afkomstig van de landbouw, een bijdrage geleverd aan het behalen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water. In de kamerbrief van 11 april jl. heb ik, met het oog op de doelen van de Nitraatrichtlijn, mijn voorgenomen inzet voor het 8^e actieprogramma beschreven langs drie sporen.

Gezien de omvang van de waterkwaliteitsopgave voor zowel grondwater als oppervlaktewater bevat het 8^e actieprogramma Nitraatrichtlijn naast een ingroeipad voor doelsturing ook een pakket aan generieke maatregelen. De voorgenomen maatregelen en varianten van maatregelen heb ik ook in voornoemde kamerbrief geschetst.

De voorgenomen maatregelen worden op dit moment door Wageningen University & Research (WUR) doorgerekend op het effect op de waterkwaliteit voor grond- en oppervlaktewater, het bedrijfseconomisch effect en de mate van inpasbaarheid in de bedrijfspraktijk. Ook zal de WUR met het oog op de milieueffectrapportage ook de bredere milieueffecten van de voorgenomen maatregelen van het 8^e actieprogramma in beeld brengen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om emissies van ammoniak, lachgas en methaan, de bodemkwaliteit en biodiversiteit. Naar verwachting kan de WUR in juli de resultaten van de doorrekening opleveren in een rapportage.

De resultaten van de doorrekening zijn nodig voor de vervolgstappen in het proces om te komen tot het 8^e actieprogramma Nitraatrichtlijn dat vanaf 1 januari 2026 zal gelden. Voor het 8^e actieprogramma is het opstellen van een milieueffectrapportage noodzakelijk waarover de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie MER) adviseert. Daarom zal ik in juli, na oplevering van bovengenoemde doorrekening, mijn besluit over de voorgenomen invulling van het 8^e actieprogramma Nitraatrichtlijn voorleggen aan de Commissie MER voor advies.

Tegelijkertijd zal dan ook het concept 8^e actieprogramma ter inzage worden gelegd en voor internetconsultatie worden aangeboden. Eenieder heeft dan voor de periode van zes weken de gelegenheid om inbreng te leveren op het concept 8^e actieprogramma. Na verwerking van het advies van de Commissie MER en de reacties naar aanleiding van de internetconsultatie zal definitieve besluitvorming over de invulling van het 8^e actieprogramma plaatsvinden, zodat tijdig (1 januari 2026) het 8^e actieprogramma gaat gelden.

Femke Marije Wiersma
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur